

AGROLESNÍCKE SYSTÉMY: SILVOPASTORÁLNE

Rok založenia	2010
Špecializácia	Chov zvierat - hovädzí dobytok („maďarský Simmental“)
Rozloha farmy	50 ha (30 ha pasienok + 20 ha lúky)
Počet zamestnancov	1
Rok založenia agrolesníckych plôch	2010
Adresa	Somogy, Zselic
Webová stránka	https://hu-hu.facebook.com/pg/SoBorsTanya/videos/

Farma s 30 kravami „magyartarka“ (maďarský Simmental) a chovným stádom. V súčasnosti chovajú kravy mäsových plemien. **Predaj teliat** je hlavným zdrojom príjmu a v budúcnosti počítajú s rozvojom chovného stáda na produkciu chovných zvierat. **Farma využíva extenzívnu pastvu založenú na agrolesníckom systéme a transformáciu lesných plôch na zalesnené pasienky.**

Farma sa skladá z dvoch hlavných pastierskych plôch: "Farma" a "Veľký výbeh". "Farma" má rozlohu okolo 10 ha (6 ha vo vlastníctve farmy + 4 ha prenajatej pôdy) a bola založená medzi rokmi 2007-2012 na uzatvorenom pozemku v Szenna. Predtým (približne pred 10-20 rokmi) bolo pre toto miesto typické rôznorodé využívanie (lúka, orná pôda, les, sad), potom prestalo byť obhospodarované a bolo opustené. **Postupom času nastúpila sukcesia a pozemok zarastal lesom so zmesou agátu, duba, javora, brestu a rôznych divokých aj pestovaných stromov, kríkov a trávami typickými pre nespásané porasty.** Na ploche je možné nájsť tiež veľa suchých miest. Ďalšou časťou je pozemok zvaný "Veľký výbeh" (okolo 20 ha prenajatej pôdy), ktorý bol obecným pasienkom obce Szenna. Tento pozemok bol tiež opustený približne 20 rokov a prirodzená sukcesia tu bola veľmi pokročilá. Vyskytovali sa tu rovnaké druhy, ktoré boli vymenované vyššie. **Súčasný majiteľ upravil väčšinu plochy pred piatimi rokmi, keď za pomoci mulčovača odstránil nálet a ponechal veľké stromy a menšie skupinky stromov na pastvine. Odvtedy sa kríková etáž posilnila a skladá sa hlavne zo zmesi paliny, ruží a mäkkej húštiny typickej pre nepasené plochy.**

Plochu "Farma" začali farmári čistiť v roku 2007. Pastva tu prebiehala od roku 2010, a to hlavne **koní a dobytky, pričom prvých 5 rokov sa tu pásli aj kozy. V súčasnej dobe sa tu pasie iba dobytok a 2 kone.** Vyrúbali sa niektoré stromy a kríky a plocha bola rozdelená na 7 pastvín. Dve z nich sú rovinaté, viac otvorené s menej stromami. S pravidelným organickým hnojením bola dosiahnutá vyššia úroda tráv na pozemku. Ďalších 5 pastvín má väčšie zatienenie drevinami a najväčší z nich zahŕňa aj 1 ha lesa, ktorý je využívaný na letné pasenie. Tieto pasienky sú viac kopcovité a nie sú hnojené. Na týchto pastvinách sa teraz vyskytujú pastevné druhy, ale sú tu menšie výnosy. Poľnohospodárske budovy boli umiestnené do tejto lokality a zahŕňajú drevené stajne a výbehy zaistujúce centrálnu obsluhu. Na území "veľkého výbehu" prebieha pastva tri roky. Týmto územím prechádza potok, ktorý oddeľuje menšiu časť (5 ha) so zníženinou, v ktorej je menej stromov. Tu bol umiestnený zimný prístrešok pre zvieratá a výbehy, všetko u spevnenej cesty. Na druhej strane potoka leží väčšia plocha (20 ha), ktorá v súčasnosti nie je nijako rozdelená. Na tejto ploche začali farmári hnojiť tento rok v očakávaní vyšších výnosov a zlepšenia pôdnych vlastností.

- Poskytnutím vhodného prirodzeného prostredia, očakávajú farmári od hospodárskych zvierat vyššiu odolnosť a produktivitu, **lepšie vzorce sociálneho správania (mentalita stáda) a komplexnejšieho zásobovania živinami.**

Farmári sa vzdelávali, informovali a zhromažďovali skúsenosti od ostatných farmárov a potom začali s vlastným agrolesníckym systémom. Nebola použitá žiadna finančná podpora.

Ako dôležitú kompetenciu pre toto hospodárenie považujú prírode blízky prístup k poľnohospodárstvu a chovu zvierat. Pre úspech sú nevyhnutné znalosti flóry a fauny špecifickej pre danú oblasť a znalosť environmentálne priaznivých technológií.

SPÔSOB ZALOŽENIA AGROLESNÍCKYCH PORASTOV

Pre prvé vyčistenie oblasti "Farma" použili farmári ručnú motorovú pílu a krovinorez. Niektoré pasienky sú pravidelne hnojené organickým materiálom na dosiahnutie vyšších výnosov. Farmári nespracovali pôdu, iba ju obohatili organickým hnojením, čím zlepšili skladbu pôdnych mikroorganizmov. Okrem toho **pozemok prešli bránami**. Vo "Veľkom výbehu" farmári pásli tri roky a následne tu niekoľkokrát vyčistili plochu za použitia drviča dreva, aby potlačili veľmi pichľavé kry. Pokračovali tiež v hnojení na podporu pôdnej mikroflóry a zvýšeniu výnosov. Je tu umiestnený elektrický ohradník a pastva prebieha v sekciách. Zvieratá môžu chodiť na pastviny tiež v zime, čo zlepšuje ich zdravie a pohodu a zvyšuje kvalitu mäsa. Keďže bola väčšina plochy prevedená z lesných pozemkov, nové stromy (ovocné stromy a lipa) boli vysadené iba v centrálnej časti farmy. Tieto stromy boli priviazané ku kolom a oddelené od pastvín elektrickým ohradníkom, aby sa zamedzilo poškodeniu stromov zvieratami.

HROZBY/VÝZVY

- Podpora farmárov vychádzajúca z výmery poľnohospodárskej plochy v súčasnosti negatívne vplýva na pastviny so stromami, keďže dotovaná plocha sa vďaka výsadbe stromov znižuje.

Vyššie popísané technológie zvýšili biodiverzitu oblastí, obsah živín a zároveň aj mikrobiálnu diverzitu pôd. Zvieratá majú silné a stabilné telo, ktoré je základom produktivity a reprodukcie.

Príroda sa ukazuje ako veľmi dobrý spojenec, ak ju nevyužívame, ale skôr ju podporujeme a hľadáme s ňou symbiózu.

PLÁNY DO BUDÚCNOSTI

Pokračovať v práci a získavať nové poznatky. Vytvorenie chovnej produkcie maďarského simentálskeho dobytká.

RADA NA ZÁVER

„Láska k prírode, vytrvalosť, pokora. Budovanie spolenectva s prírodou.”

Roland Pósa, farmár

KLUČOVÉ SLOVÁ

Zalesnené pasienky, obnovenie opustenej oblasti, rodinná farma, tradičné využívanie pôdy, hovädzí dobytok

Spolufinancované z
programu Európskej únie
Erasmus+

